

40. aðalfundur Landssambands smábátæigenda

Tillögur frá sjávarútvegsnefnd

Efnisyfirlit

<i>Strandveiðar</i>	2
<i>Grásleppa</i>	3

Strandveiðar

Aðalfundur Landssambands smábátaeiganda skorar á stjórnvöld að beita sér fyrir að gera tímabundna tilraun til 3-5 ára um breytt fyrirkomulag strandveiða. Tilraunin felst í því að heimilt verða að veiða allt að 12 daga í mánuði í fjóra mánuði, sbr. lög þar um, án þess að til stöðvunar veiða komi. Með þessari tilraun yrði sóknarkerfi strandveiðanna skilið frá aflamarkskerfinu enda er það bæði rökrétt og í samræmi úrskurð mannréttindanefndar SP frá 2007. Um leið hyrfi öll samkeppni milli svæða, staða og útgerða úr strandveiðikerfinu og öryggi veiðanna yrði þannig í fyrirrúmi.

Nokkur atriði til viðbótar mæla með því að slík tilraun verði gerð:

1. Handfæraveiðar eru jafngamlar byggð á Íslandi og hér er því um að ræða meira en 1000 ára gömul mann- og atvinnuréttindi.
2. Handfæraveiðar eru meðal umhverfisvænustu veiða sem til eru og hafa hvorki hér né annars staðar í heiminum ógnað fiskistofnum.
3. Nánast fullkominn fyrirsjáanleiki yrði fyrir alla aðila sem hagsmuna eiga að gæta; aflamarkshafa, strandveiðisjómenn, fiskkaupendur, fjölda landfyrirtækja og sveitarfélaga-/hafna.
4. Þar sem aflabrögð á strandveiðum fara fyrst og fremst eftir gæftum og fiskimagni á miðunum yrði afli breytilegur allt í kringum landið og frá ári til árs. Slíkt yrði mikilvæg viðbót við rannsóknagögn sem vísindamenn fengju þá aðgengi að (handfærarall).
5. Verði þessi tilraun gerð er eðlilegt að svokallaður 5,3% pottur kvótakerfisins verði minnkaður niður í ca. 3%. Þannig væru strandveiðarnar algerlega utan aflamarkskerfisins og togstreyta milli þessara veiðikerfa heyrði þá sögunni til.

Miðað er við að þessi tilraun hefjist vorið 2025.

- **Aðalfundur LS** tekinn verði upp heimild til þörunar á umframafla, þannig að hægt verði að jafna það sem er umfram í einum róðri í næsta róðri. Heimild þessi nái til 50 kg. af óslægðum þorski.
- **Aðalfundur LS** heimildir strandveiðibáta til löndunar í VS sjóð verði í samræmi við aðrar veiðar.
- **Aðalfundur LS** leggur til að skipstjóri strandveiðibáts skuli eiga minnst 26% í fyrirtæki sem gerir út strandveiðibát og það skráð í hlutafélagaskrá og vera þinglýstur minnst sem 26% eigandi af sínum hlut í bát og jafnframt prókúruhafi. Jafnframt að ríkt eftirlit verði með eignarhaldi á bátum.
- **Aðalfundur LS** krefst þess að afli umfram 650 þorskígildi, annar en þorskur, teljist ekki til „skammtsins“ og lúti sömu lögmálum og ufsi gerir í dag.
- **Aðalfundur LS** leggur til að allur fiskur sem veiðist á strandveiðum skuli seljast á viðurkenndum fiskmarkaði, nema um sé að ræða mótframlag til byggðarkvóta eða til eigin vinnslu.

- **Aðalfundur LS** beinir því til Matvælaráðuneytisins að reglugerð fyrir strandveiðar verði gefin út eigi síðar en mánuði áður en veiðitímabilið hefst.
- **Aðalfundur LS** krefst þess stjórnvöld felli niður sérstakt gjald (svokallaðan bryggjuskatt) við virkjun veiðileyfa við strandveiða og það notað þess í stað sem stuðningur við björgunarsveitir í viðkomandi byggðarlagi.

Grásleppa

- **Aðalfundur LS** lýsir sig andvígán kvótasetningu grásleppu og vill að kvótasetningin verði afturkölluð, jafnframt verði sóknardagakerfi í grásleppuveiðum endurvakið með nýrri lagasetningu.

Greinargerð: Kvótasetning grásleppu mun skerða afkomu margra útgerða og þar með lífsafkomu fjölda fólks. Bátum á grásleppu mun fækka og hamla nýliðun, þannig að fólk sem hefur áhuga og getu til að hefja útgerð á grásleppu mun ekki hafa aðgang auðlindinni um ókomna tíð. Kvótasetning grásleppu skerðir enn frekar möguleika smábátaútgerðar á Íslandi til að vera sjálfbær, þ.e. að fólk geti lifað af smábátaútgerð einni saman.

Það eru engin líffræðileg rök á bak við kvótasetningu grásleppu og fiskistofninn hefur verið nýttur með skynsamlegum og sjálfbærum hætti í sóknardagakerfi í áratugi. Stofnstærðarmat stjórnvalda nýtur ekki viðurkenningar Alþjóða Hafrannsóknaráðsins (ICES) sem áreiðanleg aðferðafræði sem byggð er á vísindalegum grunni. LS telur auðsýnt að hagsmunum heildarinnar, smábátaútgerðar á Íslandi í heild, sé fórnað fyrir sérhagsmuni.

Kvótasetning grásleppu er enn einn naglinn í líkkistu smábátaútgerðar á Íslandi og verður að afturkalla með hagsmuni smábátaútgerðar á Íslandi að leiðarljósi.

- **Aðalfundur LS** leggur til að endurskoðuð verði ákvæði fyrirhugaðrar reglugerðar um tímalengd mill þess sem net eru dregin.
- **Aðalfundur LS** leggur til að fallið verði frá hugmyndum um takmörkunum á dýpt neta, til vara að aðlögunartími verði 3 – 4 ár.
- **Aðalfundur LS** leggur til að kveðið verði á um takmarkanir á heildarlengd neta í reglugerð.
- **Aðalfundur LS** mótmælir harðlega þeirri aðferðafræði sem viðhöfð hefur verið við útreikninga á meðafla í grásleppunet. Það er að segja uppreikning á fugli og sel úr veiðieftirlitsferðum Fiskistofu.
- **Aðalfundur LS** mótmælir harðlega enn og aftur þeirri ákvörðun að loka svæðum að fengsælum miðum við grásleppuveiðar í Faxaflóa vegna æðarvarps.